

Nejprodávanější
daňové zákony v ČR

Daňové zákony

Úplná znění
platná k 1. 1.

Hana Marková

2024

- zákon o daních z příjmů + komentář
- zcela **NOVÝ ZÁKON** o dorovnávacích daních
- zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů
- zákon o dani z nemovitých věcí + komentář
- zákon o dani silniční
- zákon o DPH + komentář
- zákon o spotřebních daních a „energetické“ daně
- zákon o dani z hazardních her
- daňový řád

- včetně všech novel a čísel zákonů k 1. 1. 2024
- s komentáři spoluautorů zákonů

včetně
daňového
balíčku

Doporučená cena
189 Kč

Za odborné podpory:

LTA

LEGAL TAX AUDIT

 GRADA®

duna

ekonomický systém

☎ 800 188 888

www.duna.cz
www.dunamzdy.cz

Děláme účetnictví s úsměvem

28 LET ZKUŠENOSTÍ
A NEUSTÁLÝCH INOVACÍ

DUNA BUSINESS

*Střední a menší firmy
a podnikatelé s účetnictvím*

**Kompletní informační systém
obsahující vše potřebné ve
své základní variantě**

- intuitivní ovládání
- úsporné pořizování dokladů
- propracované vazby mezi doklady obchodních případů
- výkazy pro INTRASTAT
- zpětné opravy dokladů
- zákaznické ceníky
- efektivní hodnocení zakázek
- generování e-mailů s obchodními dokumenty

DUNA TOP

*Účetní a daňové
kanceláře*

**Ucelený informační systém
pro účetní a daňové kanceláře**

- neomezený počet zpracovávaných firem
- zpracování účetní i daňové evid.
- vždy aktuální legislativa
- pořizování dokladů i pomocí kopie dokladu
- import/export dokladů v EDI, ISDOC
- kurzové rozdíly a haléřové vyrovnání
- zpětné opravy dokladů

DUNA SMART

*Podnikatelé s daňovou
evidencí*

**Ucelené řešení pro vedení
všech agend podnikatelů
s daňovou evidencí**

- intuitivní ovládání
- rychlé vystavení pokladniho dokladu i faktury
- jednoduché dohledávání dokladů
- snadné zpracování DPH a KH
- zpětné opravy dokladů
- užitečné přehledy pohybu zásob
- snadné ukládání a zobrazování příloh

DUNA MZDY

*Pro malé a středně velké firmy
i pro příspěvkové organizace*

**Zpracování mezd, neomezený
počet zpracovávaných firem**

- zpracování více pracovních poměrů u jednoho zaměstnance
- výpočet exekucí dle platné legislativy
- zaslání zaheslovaných výplatních listků e-mailem
- statistiky ISPV, ISP či P1-04 a P1c-01 pro školy
- výstupy pro ZP, ČSSZ, FÚ i ÚP
- napojení na Vaše docházkové systémy

duneeta

Pokladna do Vašeho mobilu
— nově i s platbami kartou
duneeta.cz

dunaSHOP

Objednávky
ve webové aplikaci
dunashop.cz

KONTAKTY

BRNO

ProCad, spol.s r.o. ☎ 602 717 914

HRADEC KRÁLOVÉ

MSCOM s.r.o. ☎ 603 169 258

KARLOVY VARY

LINEA software ☎ 603 484 355

KARVINÁ

Ing. Erich Krivan — Eksoft ☎ 603 422 029

PŘEŠTICE

RGO systém, spol.s r.o. ☎ 602 444 828

PRAHA

TCO Praha, s.r.o. ☎ 602 259 512

PŘEROV

TILL CONSULT a.s. ☎ 581 277 381

ZLÍN

Ing. Petra Šmigurová ☎ 774 004 644

Obsah

Úvod	3
Hlavní změny zákona o daních z příjmů	5
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	6
Zákon č. 416/2023, o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny	91
Zákon ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů	120
Hlavní změny zákona o dani z nemovitých věcí	129
Zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí	130
Zákon ČNR č. 16/1993 Sb., o dani silniční	142
Hlavní změny zákona o dani z přidané hodnoty	146
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty	148
Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních	212
Vybraná ustanovení zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů	279
Zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her	291
Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád	294

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.*

prof. JUDr. Hana Marková, CSc. – Daňové zákony 2024, úplná znění platná k 1. 1. 2024

Vydala GRADA Publishing, a.s., U Průhonu 22, Praha 7, jako svou 9 169. publikaci

Realizace obálky Zdeněk Dušek. Sazba Jan Šístek. Odpovědná redaktorka Ing. Kateřina Patková

Počet stran 336. 35. vydání, Praha 2024

Výtiskla D.R.J. TISKÁRNA RESL, s.r.o., Náchod

© GRADA Publishing, a.s.

ISBN 978-80-271-7172-9 (ePub)

ISBN 978-80-271-7171-2 (pdf)

ISBN 978-80-271-5243-8 (print)

GRADA Publishing: tel.: 234 264 401, www.grada.cz

prof. JUDr. Hana Marková, CSc.

Na Právnické fakultě Univerzity Karlovy působí od roku 1973. V současné době působí na katedře finančního práva a finanční vědy. V roce 2012 byla jmenována profesorkou pro obor finančního práva a finanční vědy. Ve své vědecké práci se zabývá zejména otázkami rozpočtového a daňového práva. Je též členkou vědecké rady Fakulty právnické ZČU v Plzni a členkou oborové rady programu Veřejnoprávní studia na Právnické fakultě MU v Brně.

Od roku 2008 je členkou Legislativní rady vlády České republiky a v roce 2020 byla jmenována členkou Rady Národního akreditačního úřadu. Je také členkou rozkladových komisí na Ministerstvu financí ČR a Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR.

Od roku 2003 je členkou Information and Research Center of The Public Finance and Tax Law of Central and Eastern European Countries v Bialystoku, kde se věnuje problematice příjmů jednotlivých článků rozpočtové soustavy. Je autorkou či spoluautorkou více než 200 monografií a článků publikovaných v České republice a v zahraničí.

Nakladatelství odborné literatury **Grada Publishing** vstoupilo na trh před třiceti lety. Je největším nakladatelstvím odborné literatury v České i Slovenské republice co do šíře a množství oborů i počtu vydávaných odborných novinek. Stále se vyvíjí, roste a dlouhodobě patří mezi lídry na trhu s odbornou literaturou. Expanduje také na trhu s elektronickými knihami. Ročně Grada prodá přibližně milion knih. Orientuje se na podporu vzdělávání v oblastech práva, financí, účetnictví a daní, ekonomiky, vydává tituly pro manažery a podnikatele, knihy z oboru architektury a stavebnictví, počítačů, medicíny, psychologie, pedagogiky, kultury a různých řemesel atd. Zabývá se také odvětvím různých profesionálních i neprofesionálních zájmů člověka jako např. zdraví, sport, hobby, gastronomie, zahrada, chovatelství a další. Díky širokému záběru a profesionálnímu zpracování publikací se Grada Publishing dlouhodobě umísťuje v top 100 nejvýznamnějších českých firem.

Daňové zákony nakladatelství Grada jsou dlouhodobě absolutně nejprodávanějšími daňovými zákony v České republice. Publikace obsahuje úplná znění všech daňových zákonů k 1. 1. 2024 včetně všech čísel. Předností souboru je vyznačení novelizovaného textu odlišným typem písma a to, že významné novely uvozují odborné komentáře pracovníků, kteří se na přípravě změn v různé míře podílejí. Přehled novelizací, které byly přijaty během roku 2023, je společně se stručným komentářem soustředěn v úvodu publikace a tvoří pro čtenáře významnou pomůcku pro sledování změn, ke kterým dochází v daňové oblasti.

LTA JE RENOMOVANÁ ČESKÁ PORADENSKÁ KANCELÁŘ.

POSKYTUJEME SLUŽBY V OBLASTECH

- **právo**
- **daně**
- **účetnictví**
- **audit**

LTA LEGAL TAX AUDIT

- na trhu již více než 13 let
- poradenství tuzemským i zahraničním klientům
- mezinárodní přesah

NAŠE JEDINEČNOST

- řešení problematiky napříč obory
- vzájemná propojenost a podpora týmů

ČLENSTVÍ VE VÝZNAMNÝCH MEZINÁRODNÍCH ODBORNÝCH SÍTÍCH

- kvalifikované poradenství v zahraničí včetně méně obvyklých jurisdikcí
- efektivní koordinace přeshraničních transakcí

Opakovaně jsme získali ocenění „Doporučovaná kancelář“ v žebříčku Právnická firma roku.

JSME SILNÝM PARTNEREM, VAŠÍM BEZPEČNÝM PŘÍSTAVEM. LTA / YOUR SAFE HARBOUR

Úvod

Na počátku roku 1999 nabídlo nakladatelství GRADA Publishing, a.s. poprvé soubor daňových zákonů ve znění platném pro rok 1999 se stručnými komentáři. Tak vznikla tradice, která zůstává – díky zájmu čtenářů – zachována i pro rok 2024.

Do textu daňových zákonů jsou zapracovány změny vyplývající ze zákonů, jejichž účinnost je stanovena k 1. 1. 2024. V předkládaném souboru jsou soustředěny úplné texty daňových zákonů s tím, že jsou **odlišným typem písma zdůrazněny novelizace** přijaté a publikované ve Sbírce zákonů, jejichž účinnost je stanovena od 1. ledna 2024, změna je vyznačena tučným písmem. U novelizací účinných později během daného roku jsou texty zdůrazněny podtrženým písmem. Nechceme čtenáře zatěžovat maximem textu, jehož účinnost je časově ještě více vzdálená a kdy se ukazuje, že není vyloučeno, že se některá ustanovení mohou do doby účinnosti ještě změnit. Proto **nejsou novelizace účinné v pozdějších letech zapracovány**. Pouze v přehledu novelizací zařazeného u každého zákona jsou uvedeny všechny zákony, které daný zákon novelizují. Do textu jsou zařazeny a v textu tučně označeny i ty novelizace, které jsou obsaženy v zákonech přijatých v minulých letech, ale jejichž účinnost byla stanovena až na 1. ledna 2024. U **novelizací účinných během předešlého roku (tj. 2023) je zvýraznění také tučné, ale pouze dané číslo paragrafu, odstavce aj.**

Do souboru zákonů je **nově zařazen zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny**, jehož účinnost je stanovena k 31. 12. 2023. Vzhledem k tomu, že jde o zákon upravující novou daň, který byl přijatý v roce 2023, nejde o novelizaci některého ze stávajících zákonů, a není zde tedy použito tučné písmo.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, prošel v roce 2023 opět několika novelizacemi. Zároveň začaly být účinné některé změny přijaté v předchozích letech. Od 1. 1. 2024 platí část **zákona č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona**, a některé změny se dotýkají pojmů užívaných v zákonech o daních z příjmů. V § 381 odst. 1 písm. c) se slova „stavebním povolením, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nebo ohlášením stavby“ nahrazují slovy „povolením podle stavebního zákona“. **Zákon č. 432/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů**, ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, nově od roku 2024 upravuje § 24 odst. 2 písm. u), kdy se slovo „držitel“ nahrazuje slovem „provozovatel“ a slova „technické průkazu“ se nahrazují slovy „osvědčení o registraci vozidla“. **Zákon č. 281/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce**, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, zařadil v § 6 odst. 7 zákona na konci textu písmene e) nová slova. **Zákon č. 285/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony** znamenal změnu zákona již od 23. 9. 2023, a to v § 24 odst. 2 písm. y) bodu 7. Jde o preventivní restrukturalizaci, pokud je pohledávka přímo dotčena restrukturalizačním plánem a zanikla prominutím dluhu podle účinného restrukturalizačního plánu, ale od 1. 7. 2025 bude mít bod 7 opět nové znění. Zákon o daních z příjmů se dotkla i změna spojená se **zákonem č. 462/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozvojem finančního trhu a s podporou zajištění na stáří**. Změna se týká §§ 4, 6, 8, zejména tím, že se doplňuje § 15a Produkt spoření na stáří a § 15b Daňová podpora produktu spoření na stáří. Další změny se týkají §§ 35ba, 36, 38g, 38k, 38l. Další změny do textu zákona přináší **zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů**. Mění se řada paragrafů – např. §§ 4, 4a, 6, 10, 15, 16, 19, 21, 21b, 24, 25, 28, 29, 30a, 30e, 30f, 30g, 35ba, 35bb, 35c, 35d, 36, 38d, 38da, 38g, 38h, 38k, 38l, 38t, 39b – podrobnější informace k tomuto zákonu jsou zařazeny v komentáři před textem zákona.

Zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny je nový zákon, který doplňuje naši daňovou soustavu a jedná se o čistě transpoziční právní předpis, který vedle transpozice pravidel stanovených směrnicí obsahuje pouze nezbytná ustanovení upravující vztah dorovnávacích daní k jiným částem právního řádu České republiky (realizace **Směrnice Rady (EU) 2022/2523 ze dne 14. prosince 2022 o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin podniků a velkých vnitrostátních skupin v Unii**).

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, nedoznal pro rok 2024 žádné změny.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů byl změněn k datu 1. 1. 2024 **zákonem č. 36/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů**. Upravil text § 16a, ale tato část zákona, která se týká daně z nemovitých věcí, se **zákonem č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů**, ruší. Podle **zákona č. 251/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných dražbách**, byl s účinností až od 1. 1. 2025 vložen do § 13a odstavec 12 a upraveno přechodné ustanovení. **Zákon č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona**, změnil § 4 a upravil §§ 6, 9, 11 a přechodné ustanovení zákona. Podstatné změny přináší již zmíněný **zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů**, který je komentován před textem zákona.

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, byl změněn **zákonem č. 142/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů**, byl sice přijat v roce 2022, účinnost některých ustanovení je ale omezena koncem roku 2024 a některá ustanovení mají účinnost až od 1. 1. 2025. **Zákonem č. 432/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů**, ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, je zákon, jehož účinnost nastává od 1. 1. 2024. Změny se týkají § 2 odst. 6, kde se slova „žádném technickém dokladu k vozidlu“ nahrazují slovy „registru silničních vozidel“, za slovo „hledí“ se vkládají slova „pro účely daně silniční“ a slova „technickém průkazu“ se nahrazují slovy „registru silničních vozidel“. V § 3 a § 4 se slova „technickém průkazu vozidla“ nahrazují slovy „registru silničních vozidel“, § 6 se zrušuje a nadpis § 14a zní „Skutečnosti rozhodné pro daň“. V § 14a se slova „technickém průkazu“ nahrazují slovy „registru silničních vozidel“, odstavec 2 se zrušuje a zrušuje se označení odstavce 1. Další změny s účinností od 1. 1. 2024 přináší **zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů**. Jedná se o změny v §§ 2, 3, 5, 12a, 14, 14a, které jsou reakcí na Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/62/ES, ze dne 17. června 1999, o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly, směrnice Rady 92/106/EHS ze dne 7. prosince 1992 o stanovení společných pravidel pro některé druhy kombinované přepravy zboží mezi členskými státy.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, byl během roku 2023 také novelizován a zároveň vstoupily v účinnost změny dříve přijatých zákonů. **Zákon č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona**, má účinnost stanovenou od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024. Od 1. 1. 2023 byl účinný **zákon č. 366/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty**, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé

další zákony, ale jeho účinnost skončila 22. 9. 2023. **Zákon č. 432/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů**, ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, má účinnost stanovenou do konce roku 2024. **Zákon č. 285/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)**, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, omezí účinnost 31. 12. 2023. Další změny přináší **zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů**. Jde o řadu ustanovení spojených se změnami zákona o spotřebních daních nebo o vložení text § 71i až 71k, které řeší osvobození od daně při dodání knihy a poskytnutí obdobné služby, předmět závazného posouzení pro uplatnění osvobození od daně s nárokem na odpočet u tohoto nároku či žádost o závazné posouzení pro uplatnění osvobození od daně s nárokem na odpočet při dodání knihy a poskytnutí obdobné služby. Nově se též doplňují ustanovení týkající se osobních automobilů (§ 77a) i otázky snížení odpočtu daně v případě vybraného osobního automobilu. Podstatná změna se týká příloh zákona, zejména v otázce zařazení některých položek do nově stanovených sazeb daně. Komplex změn je také reakcí na evropské předpisy. Podrobnější informace jsou zařazeny před textem zákona.

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, byl v roce 2023 několikrát novelizován s různou dobou účinnosti a zároveň vstupují do účinnosti některá ustanovení již dříve přijatých zákonů. **Zákon č. 277/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Sbírci zákonů a mezinárodních smluv**, se dotýká v některých částech spotřebních daní od 1. 1. 2024, v některých až od 1. 1. 2025. **Zákon č. 609/2020 Sb.**, kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony, měnil sazby daní v únoru 2023. **Zákon č. 179/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních**, ve znění pozdějších předpisů, přinesl velké množství změn – drobnějších či větších – s tím, že účinnost částí změn byla stanovena již na rok 2022, část vstoupila v účinnost až od 13. 2. 2023. **Zákon č. 234/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 286/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů**, rušil některá ustanovení zákona v srpnu 2023. Zákon dále změnil text § 48 odst. 1 a 18 až 20, kde se částka „8 450 Kč“ nahrazuje částkou „9 950 Kč“ a v § 57 odst. 6 písm. a) úvodní částí ustanovení se částka „7 300 Kč“ nahrazuje částkou „8 500 Kč“. Další změny se týkají již zmíněného **zákonu č. 286/2022 Sb.**, kde se ruší či mění některá ustanovení čl. I, čl. II i čl. III. Této skupiny daní se dotkl také **zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů**. Mění se řada ustanovení – zejména sazby spotřebních daní, upřesňuje se definice zahřívání tabáku v §130 či se doplňují další části zákona. Je nově upravena hlava VII – Daň z ostatních tabákových výrobků či Daň z výrobků souvisejících s tabákovými výrobky (hlava VIII). V návaznosti na tato doplnění či na změny v textu dochází ke změnám v číslování. V části deváté je hlava IX označena jako Propadnutí a zabránění neznačených výrobků a výrobků značených nesprávným způsobem. V případě spotřebních daní je značná pozornost věnována přechodným ustanovením.

Do souboru daňových zákonů byly v roce 2008 zařazeny texty upravující daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z pevných paliv a daň z elektřiny – nejčastěji označované jako energetické daně. Tyto daně jsou upraveny v rámci **zákonu č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů**, ve znění pozdějších předpisů. A také tento zákon byl novelizován **zákonem č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů**. Zrušil či změnil u všech upravených daní některá ustanovení včetně sazeb, což je opět reakce na evropské předpisy.

Od roku 2017 patří do souboru daňových zákonů zákon upravující daň z hazardních her. **Zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her**, byl na konci roku 2023 také novelizován **zákonem č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů**. Změny zákona byly vyvolány zejména podstatnými a rozsáhlými změnami zákona o hazardních hrách. Do zákona o dani z hazardních her byla vložena nová ustanovení týkající se dílčích základů daně a sazeb, které jsou zařazeny do přílohy zákona.

Daňové řízení, které je komplexně upraveno **zákonem č. 280/2009 Sb., daňovým řádem**, ve znění pozdějších předpisů, bylo drobně novelizováno **zákonem č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů**. Jedná se zejména o změnu § 163 odst. 3 a 4 a § 263 – zrušení formy placení kolkovými známkami.

prof. JUDr. Hana Marková, CSc.

Nakladatelství GRADA Publishing, a.s. a autoři, kteří se podíleli na uvozujících komentářích, věří, že předkládaný soubor zákonů bude dobře sloužit všem jejich uživatelům. I když snahou všech zúčastněných na této publikaci bylo maximální úsilí o přesnost textu, považujeme za důležité upozornit, že právně závazný je pouze text publikovaný ve Sbírce zákonů.

Na zpracování se autorsky podíleli: prof. JUDr. Hana Marková, CSc. (sestavení, úvod), JUDr. Roman Vybíral, Ph.D. (komentář k zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, zákonu č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních, a k zákonu č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí), Ing. Zdeněk Kuneš a Ing. Pavla Polanská (komentář k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty).

Hlavní změny zákona o daních z příjmů

V průběhu roku 2023 došlo k přijetí několika novel **zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů**, ve znění pozdějších předpisů („ZDP“).

Tzv. konsolidační (resp. ozdravný) balíček, který byl publikován pod č. **349/2023 Sb.**, přináší pro rok 2024 klíčové změny nejen v oblasti daní z příjmů, přičemž úprav ZDP je celá řada. Většina změn nabyla účinnosti k 1. 1. 2024, avšak některé změny (např. změny týkající se osvobození při prodeji cenných papírů a podílů na zisku podle nového znění § 4 odst. 3 ZDP) nabudou účinnosti teprve od 1. 1. 2025.

Pokud jde o konkrétní změny v oblasti **daně z příjmů fyzických osob**, dochází ke zrušení, resp. k úpravám některých osvobození obsažených v § 4 a § 4a ZDP. Některá zrušená osvobození však fakticky přecházejí pod § 10 odst. 1 písm. q), kdy se uplatní souhrnná hranice pro osvobození zbytkové kategorie ostatních příjmů ve výši 50 000 Kč. Výraznějších změn doznává rovněž danění příjmů plynoucích z dohod o provedení práce, a to nejen v důsledku daňových změn, ale rovněž v důsledku změn v oblasti veřejných pojistných. Nově je upravena fikce příjmu při bezúplatném poskytnutí vozidla zaměstnanci.

Výrazných změn doznala rovněž oblast příjmů zaměstnanců ve formě příspěvku na stravování, kdy dochází k daňovému srovnání režimů stravenek a stravenkových paušálů. Další významnou změnou v oblasti zdanění závislé činnosti je stanovení limitu pro zaměstnanecké benefity, a to ve výši poloviny průměrné mzdy. Systematických změn doznává rovněž § 10 ZDP, upravující tzv. ostatní příjmy. Vedle parametrických změn u konkrétních druhů příjmů je nově koncipováno např. osvobození pro vybrané druhy ostatních příjmů ve výši 50 000 Kč.

U nezdanitelné části základě daně podle § 15 ZDP dochází ke zrušení uplatnitelnosti členských příspěvků odborovým organizacím a úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání. Významnou změnou je dále snížení limitu pro aplikaci progresivní sazby na 23 %, a to ze 48násobku na 36násobek průměrné mzdy. S novelizací dochází také ke zrušení nebo omezení slev na dani, když jsou zrušeny sleva na studenta a sleva za umístění dítěte v předškolním zařízení a omezena je sleva na manžela/manželku, kdy dochází ke zpřísnění podmínek.

V oblasti **daně z příjmů právnických osob** dochází především ke zvýšení sazby daně, a to z 19 % na 21 %. Aplikace změny přitom nastává pro zdaňovací období zahájená po účinnosti zákona, tedy po 1. 1. 2024. Stejně tak se navyšuje sazba podle § 36 odst. 5 ZDP.

V rámci společných ustanovení dochází rovněž k řadě změn. V § 23i je např. nově zavedena možnost úpravy základu daně o nerealizované kursově rozdíly (spadá-li poplatník do nového režimu vylučování kursových rozdílů). Ustanovení § 24 a § 25, která upravují daňově uznatelné a neuznatelné výdaje, rovněž doznávají dílčích změn, kdy např. výdaje na pořízení tichého vína jako reklamního předmětu budou nově daňově neuznatelné.

Novelizace zákona o účetnictví, který nově umožňuje vést účetnictví v cizí (tzv. funkční) měně, se logicky promítla rovněž do ZDP, a to právě v podobě nových pravidel pro přepočty cizích měn na měnu českou a navazujících okolnostech, které jsou nově podrobně řešeny v § 38 a § 38ba an. ZDP.

Mezi další společná ustanovení výrazněji dotčená novelizací patří oblast odpisů. Např. dochází k umožnění mimořádných odpisů podle § 30a ZDP pouze u tzv. bezemisních vozidel. Dále k omezení podmínek pro odpisy u vozidel kategorie M₁, a to jak v případě koupě, tak při pořízení prostřednictvím finančního leasingu (např. zavedení limitu vstupní ceny ve výši 2 mil. Kč v obou případech).

Vedle uvedených změn došlo v září 2023 k účinnosti **novely insolvenčního zákona**, která zavedla koncept tzv. preventivní restrukturalizace, jejíž dopady se z hlediska daňově uznatelných výdajů nově promítají v § 24 odst. 2 písm. y) ZDP. Od října 2023 pak zákon č. 281/2023 Sb. (novelizující primárně zákoník práce) doplnil do § 6 odst. 7 ZDP pravidlo, podle něhož případná paušální odměna za tzv. home office není předmětem daně z příjmů fyzických osob.

Další novela ZDP vychází ze zákona č. 462/2023 Sb., který mj. legislativně zavádí tzv. **produkt spoření na stáří**, který má být alternativou vůči současnému III. penzijnímu pilíři, jehož se novelizace rovněž dotýká. V ZDP dochází primárně k vymezení produktu spoření na stáří včetně jeho daňové podpory, a dále k daňově relevantním změnám u současného III. penzijního pilíře.

K 1. 1. 2024 nabývá odložené účinnosti novela zákona o daních z příjmů publikovaná již v roce 2021 pod č. 284/2021 Sb. Jedná se přitom o **novelu doprovázející nový stavební zákon**. Uvedená novela má za cíl pouze terminologicky provázat § 38l zákona o daních z příjmů s koncepcí nového stavebního zákona.

Nový zákon o dorovnávacích daních

Zdanění příjmů některých právnických osob se dále od roku 2024 významně dotýká nová úprava tzv. dorovnávacích daní (**zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny**). Úprava vychází ze směrnice (EU) 2022/2523 o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin podniků a velkých vnitrostátních skupin v Unii a tvoří tzv. II. pilíř Anti-BEPS (Base Erosion and Profit Shifting). Jak plyne z důvodové zprávy, cílem právní úpravy je primárně eliminovat excesivní daňovou konkurenci mezi státy a dosáhnout danění na efektivní úrovni ve výši minimálně 15 %. Zákon přitom za tímto účelem zavádí dvě nové přímé daně (přirážovaná dorovnávací daň a vnitrostátní dorovnávací daň), které stojí vedle standardní daně z příjmů právnických osob (podobně jako daň z neočekávaných zisků, byť tato byla promítnuta přímo do textu ZDP). Úprava dorovnávacích daní je značně komplexní a rozsáhlá, v praxi se podle odhadu MF ČR dotkne jednotek mateřských entit a více než 3000 právnických osob působících na území ČR, které spadají do významných majetkových struktur. Přirážovaná dorovnávací daň dopadne na významné mateřské společnosti skupin s ročními výnosy přes 750 mil. eur. Vnitrostátní dorovnávací daň má za cíl zabránit přenosu efektivního zdanění do zahraničí a klade důraz na právo na zdanění příjmů plynoucích z území ČR právě v ČR. Obě daně přitom budou mít úzkou vazbu na daň z příjmů právnických osob a řada parametrů bude vzájemně propojena.

JUDr. Roman Vybíral, Ph.D.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,

ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., nálezu ÚS č. 145/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., RS/04 2008, RS/06 2008, zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 119/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb. (ustanovení účinná od 1. 1. 2012, 1. 1. 2013 a 1. 1. 2014), zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 84/2015 Sb., zákona č. 127/2015 Sb., zákona č. 221/2015 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 105/2016 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 125/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 271/2016 Sb., zákona č. 321/2016 Sb., zákona č. 454/2016 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 246/2017 Sb., zákona č. 254/2017 Sb., zákona č. 293/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 174/2018 Sb., zákona č. 306/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 80/2019 Sb., zákona č. 125/2019 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 303/2019 Sb., zákona č. 364/2019 Sb., zákona č. 299/2020 Sb., zákona č. 343/2020 Sb., zákona č. 386/2020 Sb., zákona č. 450/2020 Sb., zákona č. 540/2020 Sb., zákona č. 543/2020 Sb., zákona č. 588/2020 Sb. a zákona č. 609/2020 Sb., zákona č. 39/2021 Sb., zákona č. 251/2021 Sb., **zákon č. 284/2021 Sb.**, zákona č. 285/2021 Sb., zákona č. 286/2021 Sb., zákona č. 297/2021 Sb., zákona č. 324/2021 Sb., zákona č. 329/2021 Sb., zákona č. 353/2021 Sb., zákona č. 142/2022 Sb., zákona č. 244/2022 Sb., zákona č. 366/2022 Sb., **zákon č. 432/2022 Sb.**, zákona č. 458/2022 Sb., zákona č. 281/2023 Sb., zákona č. 285/2023 Sb., **zákon č. 349/2023 Sb.*** a **zákon č. 462/2023 Sb.**

*Ustanovení účinná v roce 2025 a dále nejsou do textu zapracována.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹³⁷⁾ a upravuje

- a) daň z příjmů fyzických osob,
- b) daň z příjmů právnických osob.

ČÁST PRVNÍ DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

§ 2

Poplatníci daně z příjmů fyzických osob

(1) Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby. Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky, nebo daňovými nerezidenty.

(2) Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky, pokud mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují. Daňoví rezidenti České republiky mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

(3) Poplatníci jsou daňovými nerezidenty, pokud nejsou uvedeni v odstavci 2 nebo to o nich stanoví mezinárodní smlouvy. Daňoví nerezidenti mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky (§ 22). Poplatníci, kteří se na území České republiky zdržují za účelem studia nebo léčení, jsou daňovými nerezidenty a mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, i v případě, že se na území České republiky obvykle zdržují.

(4) Poplatníky obvykle se zdržujícími na území České republiky jsou ti, kteří zde pobývají alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích; do doby 183 dnů se započítává každý započatý den pobytu. Bydlištěm na území České republiky se pro účely tohoto zákona rozumí místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z nichž lze usuzovat na jeho úmysl trvale se v tomto bytě zdržovat.

§ 2a

Poplatník v paušálním režimu

(1) Poplatníkem v paušálním režimu je od prvního dne rozhodného zdaňovacího období poplatník daně z příjmů fyzických osob, který

- a) k prvnímu dni rozhodného zdaňovacího období
 1. je osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího důchodové pojištění, na kterou se vztahují právní předpisy upravující důchodové pojištění,
 2. je osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění, na kterou se vztahují právní předpisy upravující veřejné zdravotní pojištění a která není vyňata z povinnosti platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění z důvodu dlouhodobého pobytu v cizině,
 3. není plátcem daně z přidané hodnoty a nemá registrační povinnost k dani z přidané hodnoty, s výjimkou registrační povinnosti identifikované osoby,
 4. není společníkem veřejné obchodní společnosti ani komplementářem komanditní společnosti a
 5. není dlužníkem, vůči němuž bylo zahájeno insolvenční řízení,
- b) ve zdaňovacím období bezprostředně předcházejícím rozhodnému zdaňovacímu období nepřesáhl rozhodné příjmy pro zvolené pásmo paušálního režimu,

- c) k prvnímu dni rozhodného zdaňovacího období nevykonává činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti, s výjimkou příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, a
- d) podá správci daně oznámení o vstupu do paušálního režimu, ve kterém si zvolí pásmo paušálního režimu, a nejpozději v posledním den lhůty pro podání oznámení o vstupu do paušálního režimu učinil oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti podle zákona upravujícího organizaci a provádění sociálního zabezpečení a oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění; tato lhůta je zachována, je-li nejpozději v posledním den této lhůty učiněno podání obsahující údaje požadované v příslušném oznámení správci daně společně s oznámením o vstupu do paušálního režimu nebo živnostenskému úřadu společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi.
- (2) Poplatník daně z příjmů fyzických osob, který zahajuje činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, je poplatníkem v paušálním režimu od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tuto činnost zahajuje, pokud
- a) splňuje podmínky podle odstavce 1, přičemž podmínky podle odstavce 1 písm. a) a c) musí být splněny namísto k prvnímu dni rozhodného zdaňovacího období ke dni zahájení této činnosti, a
- b) v části rozhodného zdaňovacího období přede dnem zahájení této činnosti nebyl plátcem daně z přidané hodnoty, společníkem veřejné obchodní společnosti ani komplementářem komanditní společnosti a nevykonával činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti,
- c) v části rozhodného zdaňovacího období přede dnem zahájení této činnosti měl pouze
1. příjmy od daně osvobozené,
 2. příjmy, které nejsou předmětem daně,
 3. příjmy, ze kterých je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně,
 4. příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy, pokud se nejedná o příjmy podle bodů 1 až 3 a pokud celková výše těchto příjmů nepřesáhne 50 000 Kč.
- (3) Poplatník daně z příjmů fyzických osob, který přestal být poplatníkem v paušálním režimu z důvodu, že přerušil činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, a ve stejném zdaňovacím období tuto činnost znovu zahajuje, je poplatníkem ve stejném pásmu paušálního režimu jako před přerušením této činnosti od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tuto činnost znovu zahajuje.
- (4) Zvolené pásmo paušálního režimu se změní od prvního dne zdaňovacího období na
- a) nově zvolené pásmo paušálního režimu, pokud poplatník v paušálním režimu
1. ve zdaňovacím období bezprostředně předcházejícím tomuto zdaňovacímu období nepřesáhl rozhodné příjmy pro nově zvolené pásmo paušálního režimu a
 2. podá správci daně oznámení o změně zvoleného pásma paušálního režimu, nebo
- b) pásmo paušálního režimu určující výši paušální daně za zdaňovací období bezprostředně předcházející tomuto zdaňovacímu období, pokud poplatník v paušálním režimu
1. ve zdaňovacím období bezprostředně předcházejícím tomuto zdaňovacímu období nepřesáhl rozhodné příjmy pro toto pásmo,
 2. podá správci daně oznámení o jiné výši paušální daně na její vyšší výši z důvodu, že přesáhl rozhodné příjmy pro zvolené pásmo ve zdaňovacím období bezprostředně předcházejícím tomuto zdaňovacímu období, a
 3. pásmo paušálního režimu se nezměnilo podle písmene a).
- (5) Rozhodnými příjmy pro
- a) první pásmo paušálního režimu jsou příjmy ze samostatné činnosti do výše
1. 1 000 000 Kč, a to bez ohledu na to, z jaké samostatné činnosti plynou,
 2. 1 500 000 Kč, pokud alespoň 75 % příjmů ze samostatné činnosti poplatníka tvoří příjmy, k nimž lze uplatnit výdaje ve výši 80 % z příjmů nebo 60 % z příjmů, a
 3. 2 000 000 Kč, pokud alespoň 75 % příjmů ze samostatné činnosti poplatníka tvoří příjmy, k nimž lze uplatnit výdaje ve výši 80 % z příjmů,
- b) druhé pásmo paušálního režimu jsou příjmy ze samostatné činnosti do výše
1. 1 500 000 Kč, a to bez ohledu na to, z jaké samostatné činnosti plynou, a
 2. 2 000 000 Kč, pokud alespoň 75 % příjmů ze samostatné činnosti poplatníka tvoří příjmy, k nimž lze uplatnit výdaje ve výši 80 % z příjmů nebo 60 % z příjmů, a
- c) třetí pásmo paušálního režimu jsou příjmy ze samostatné činnosti do výše 2 000 000 Kč, a to bez ohledu na to, z jaké samostatné činnosti plynou.
- (6) Pro účely odstavce 5 se za příjmy ze samostatné činnosti nepovažují
- a) příjmy od daně osvobozené,
- b) příjmy, které nejsou předmětem daně, a
- c) příjmy, ze kterých je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.
- (7) Pro účely paušálního režimu se
- a) příjmy rozumí příjmy podle tohoto zákona, které by poplatník měl, pokud by nebyl účetní jednotkou,
- b) za příjmy ze samostatné činnosti považují také úroky z vkladů na účtu, který je podle podmínek toho, kdo účet vede, určen k podnikání poplatníka, a nepovažují se za ně příjmy z podílu společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.
- (8) Poplatník přestává být poplatníkem v paušálním režimu uplynutím
- a) zdaňovacího období, ve kterém
1. přesáhl rozhodné příjmy pro zvolené pásmo paušálního režimu, ledaže je jeho daň rovna paušální dani,
 2. se stane plátcem daně z přidané hodnoty nebo mu vznikne registrační povinnost k dani z přidané hodnoty, s výjimkou registrační povinnosti identifikované osoby,
 3. se stane společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti, nebo
 4. nabylo účinnosti rozhodnutí o úpadku poplatníka a insolvenční řízení nebylo skončeno,
- b) zdaňovacího období, které poplatník uvede v oznámení o dobrovolném vystoupení z paušálního režimu,
- c) kalendářního měsíce, ve kterém přestane být
1. osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího důchodové pojištění, na kterou se vztahují právní předpisy upravující důchodové pojištění, nebo
 2. osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění, na kterou se vztahují právní předpisy upravující veřejné zdravotní pojištění,
- d) kalendářního měsíce bezprostředně předcházejícího kalendářnímu měsíci, od kterého poplatník není povinen platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění z důvodu dlouhodobého pobytu v cizině, nebo
- e) kalendářního měsíce, ve kterém se poplatník stane daňovým nerezidentem a přestane na území České republiky vykonávat činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti.

§ 3

Předmět daně z příjmů fyzických osob

- (1) Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou
- a) příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
- b) příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- c) příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- d) příjmy z nájmu (§ 9),
- e) ostatní příjmy (§ 10).
- (2) Příjmem ve smyslu odstavce 1 se rozumí příjem peněžní i nepeněžní dosažený i směnou.
- (3) Nepeněžní příjem se pro účely daně z příjmů fyzických osob oceňuje
- a) podle právního předpisu upravujícího oceňování majetku,
- b) jako pětinasobek hodnoty ročního plnění, pokud příjem spočívá v jiném majetkovém prospěchu, jehož obsahem je opakující se nebo trvající plnění na dobu
1. neurčitou,
 2. života člověka nebo
 3. delší než 5 let.
- (4) Předmětem daně nejsou
- a) příjmy získané
1. nabytím akcií nebo podílových listů podle zákona upravujícího podmínky převodu majetku státu na jiné osoby,
 2. vydáním podle právních předpisů upravujících restituci majetku,
- b) úvěry nebo zápůjčky s výjimkou
1. příjmu, který věřitel nabyl z vrácené zápůjčky nebo úvěru úplatným postoupením pohledávky vzniklé na základě této zápůjčky nebo úvěru, a to ve výši rovnající se rozdílu mezi příjmem ply-

- noucí z vrácení zápůjčky nebo úvěru a cenou, za kterou byla pohledávka postoupena,
2. příjmu plynoucího poplatníkovi, který vede daňovou evidenci, z eskontního úvěru ze směnky, kterou je hrazena pohledávka,
- c) příjmy z rozšíření rozsahu nebo vypořádání společného jmění manželů,
 - d) příjem plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou je Česká republika povinna uhradit, nebo z titulu urovnání záležitosti před Evropským soudem pro lidská práva na základě smíru nebo jednostranného prohlášení vlády ve výši, kterou se Česká republika zavázala uhradit,⁽¹⁾
 - e) příjem plynoucí poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 2, který vpomáhá s domácími pracemi v zahraničí, nebo poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 3, který vpomáhá s domácími pracemi v České republice, a to za stravu a ubytování, jde-li o příjem k uspokojování základních sociálních, kulturních nebo vzdělávacích potřeb (au-pair),
 - f) příjmy získané převodem majetku mezi osobami blízkými v souvislosti s ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele, pokud osoba blízká v činnosti zemědělského podnikatele pokračuje alespoň do konce třetího zdaňovacího období následujícího po ukončení provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele převádějího tento majetek s výjimkou nepokračování v činnosti z důvodu smrti; při porušení této podmínky jsou tyto příjmy předmětem daně ve zdaňovacím období, kdy k převodu tohoto majetku došlo a má se za to, že poplatník není v prodlení, pokud podá daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání a zaplatí daň nejpozději do dne, kdy je povinen podat daňové přiznání k daní za zdaňovací období, ve kterém nesplnil tuto podmínku,
 - g) příjem z
 1. vypořádání spoluvlastnictví rozdělením věci podle velikosti spoluvlastnických podílů,
 2. výměny pozemků při pozemkových úpravách podle zákona upravujícího pozemkové úpravy, s výjimkou části pozemku, který je stavbou,
 - h) částka uhrazená zdravotní pojišťovnou, o kterou byl překročen limit regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny podle zvláštních právních předpisů upravujících limity regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny,
 - i) příjem plynoucí z titulu odškodnění přiznaného mezinárodním trestním soudem, mezinárodním trestním tribunálem, popřípadě obdobným mezinárodním soudním orgánem, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

§ 4

Osvobození od daně

- (1) Od daně se osvobozuje
 - a) příjem z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku, nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem; příjem z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let a použije-li získané prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby; pro osvobození příjmu plynoucího manželům z jejich společného jmění postačí, aby podmínky pro jeho osvobození splnil jen jeden z manželů, pokud majetek, kterého se osvobození týká, není nebo nebyl zařazen do obchodního majetku jednoho z manželů; osvobození se nevztahuje na příjem z
 1. prodeje těchto nemovitých věcí, pokud jsou nebo byly zahrnuty do obchodního majetku, a to do 2 let od jejich vyřazení z obchodního majetku,
 2. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného v době do 2 let od nabytí vlastnického práva k těmto nemovitým věcem,
 3. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného v době do 2 let od jejich vyřazení z obchodního majetku, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 2 letech od tohoto nabytí nebo po 2 letech od tohoto vyřazení z obchodního majetku,
 - b) příjem z prodeje nemovitých věcí nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem neosvobozený podle písmene a), přesáhne-li doba mezi nabytím vlastnického práva k těmto nemovitým věcem a jejich prodejem nebo vypořádáním spoluvlastnictví k nim dobu 10 let; příjem z prodeje nemovitých věcí nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem neosvobozený podle písmene a), nepřesáhne-li doba mezi nabytím vlastnického práva k těmto nemovitým věcem a jejich prodejem nebo vypořádáním spoluvlastnictví k nim dobu 10 let a použije-li poplatník získané prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby; doba 10 let se zkracuje o dobu, po kterou byly tyto nemovité věci prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele v případě, že jde o prodej nemovitých věcí nabytých děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem, nebo o vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem nabytým děděním od takového zůstavitele nebo o dobu, po kterou prodávající nebo spoluvlastník vlastnil pozemek, jenž byl předmětem výměny v rámci pozemkových úprav, v případě prodeje, nebo vypořádání spoluvlastnictví k pozemku nabytému výměnou od pozemkového úřadu, tato doba se započítává i do doby, která běží od vyřazení vyměněného pozemku z obchodního majetku; osvobození se nevztahuje na příjem z
 1. prodeje těchto nemovitých věcí, které jsou nebo v období 10 let před prodejem byly zahrnuty do obchodního majetku nebo vypořádání spoluvlastnictví k takovým nemovitým věcem,
 2. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného do 10 let od nabytí vlastnického práva k těmto nemovitým věcem, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 10 letech od tohoto nabytí,
 3. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného do 10 let od jejich vyřazení z obchodního majetku, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 10 letech od takového vyřazení,
 4. prodeje práva stavby nebo vypořádání spoluvlastnictví k právu stavby, není-li zřízena stavba vyhovující právu stavby,
 - c) příjem z prodeje hmotné movité věci s výjimkou příjmu z prodeje
 1. cenného papíru,
 2. motorového vozidla, letadla nebo lodě, nepřesahuje-li doba mezi jejich nabytím a prodejem dobu 1 roku,
 3. movité věci, která je nebo v období 5 let před prodejem byla zahrnuta do obchodního majetku,
 - d) přijatá náhrada majetkové nebo nemajetkové újmy, plnění z pojištění majetku, plnění z pojištění odpovědnosti za škodu, plnění z cestovního pojištění; osvobození se nevztahuje na
 1. náhradu za ztrátu příjmu,
 2. náhradu za škodu způsobenou na majetku, který byl zahrnut do obchodního majetku pro výkon činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, v době vzniku škody,
 3. náhradu za škodu způsobenou na majetku sloužícím v době vzniku škody k nájmu,
 4. plnění z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, poplatníka,
 5. náhradu za škodu způsobenou poplatníkem v souvislosti s nájmem,
 - e) výnos z prostředků rezerv uložených na zvláštním vázaném účtu v bance podle zákona upravujícího rezervy pro zjištění základu daně z příjmů, stane-li se příjmem zvláštního vázaného účtu,
 - f) příjem v podobě
 1. náhrady přijaté v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd,
 2. úplaty za prodej věci vydané v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd podle právních předpisů o restituci majetku; toto osvobození se uplatní i v případě, jestliže v době mezi nabytím a prodejem nemovité věci došlo k vypořádání mezi spoluvlastníky rozdělením věci podle velikosti jejich podílů nebo jestliže v nemovité věci vznikl jednotky; osvobození se neuplatní u věci, která je nebo v období 5 let před prodejem byla zahrnuta do obchodního majetku,
 3. příplatku nebo příspěvku k důchodu podle jiných právních předpisů,
 4. úroku ze státního dluhopisu vydaného v souvislosti s rehabilitačním řízením o nápravách křivd,
 - g) příjem získaný ve formě dávky nebo služby z nemocenského pojištění, důchodového pojištění podle zákona upravujícího důchodové pojištění, peněžní pomoci obětem trestné činnosti podle zákona upravujícího poskytnutí peněžní pomoci obětem trestné činnosti, sociálního zabezpečení, plnění z uplatnění nástrojů státní politiky zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění, plnění z pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle zákona upravujícího důchodové spoření a plnění ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu; jde-li však o příjem ve formě pravidelně vypláceného důchodu nebo penze, je od daně osvobozena z úhrnu takových příjmů nejvýše

- částka ve výši 36násobku minimální mzdy, která je platná k 1. lednu kalendářního roku, za zdaňovací období, do níž se však nezahrnuje výše příplatku nebo příspěvku k důchodu podle jiných právních předpisů,
- h) dávka pro osobu se zdravotním postižením, dávka pomoci v hmotné nouzi, sociální služba, dávka státní sociální podpory, dávka péčovské péče s výjimkou odměny pěstouna, náhradní výživné pro nezaopatřené dítě podle zákona o náhradním výživném, příspěvek z veřejného rozpočtu a státní dávka nebo příspěvek podle jiných právních předpisů s výjimkou státní podpory podle zákona upravujícího stavební spoření nebo obdobné plnění poskytované ze zahraničí, příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona upravujícího sociální služby, a to do výše poskytovaného příspěvku, je-li tato péče vykonávána fyzickou osobou, u níž se nevyžaduje registrace podle zákona upravujícího sociální služby; jde-li však o péči o jinou osobu než osobu blízkou, je od daně měsíčně osvobozena v úhrnu maximálně částka do výše příspěvku pro osobu se IV. stupněm závislosti podle zákona upravujícího sociální služby,
- i) příjem ve formě náhrady účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s darováním a odběrem krve a jejích složek, tkání, buněk nebo orgánů, pokud se tato náhrada poskytuje podle jiných právních předpisů,
- j) příjem v podobě
1. stipendia ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, z rozpočtu kraje, z prostředků vysoké školy, veřejné výzkumné instituce nebo právnické osoby, která vykonává činnost střední školy nebo vyšší odborné školy,
 2. podpory nebo příspěvku z prostředků fundace nebo spolku, s výjimkou rodinné fundace, pokud se nejedná o poplatníka, nebo o osobu blízkou tomuto poplatníkovi a jde-li o poplatníka, který je členem nebo zaměstnancem těchto právnických osob, nebo o osobu blízkou tomuto poplatníkovi, příjem v podobě podpory nebo příspěvku poskytnutého výlučně ke kompenzaci zdravotního postižení nebo sociálního vyloučení,
 3. podpory nebo příspěvku z prostředků odborové organizace,
- k) příjem v podobě
1. pozůstalostní penze, u které je vymezeno období pobírání nejméně 10 let nebo která je vyplácena doživotně, nebo jiné penze jako dávek vyplácených z penzijního připojištění se státním příspěvkem podle zákona upravujícího penzijní připojištění se státním příspěvkem,
 2. starobní penze, u které je vymezeno období pobírání nejméně 10 let nebo která je vyplácena doživotně, invalidní penze nebo jednorázového pojistného pro penzi jako dávek vyplácených z doplňkového penzijního spoření podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,
 3. plnění z penzijního pojištění s výjimkou jednorázového plnění, odbytného, odkupného nebo penze, u které je vymezeno období pobírání kratší než 10 let a která není invalidní penzí,
 4. pojistného plnění z pojištění osob s výjimkou jednorázového plnění a důchodu, u kterého je vymezeno období pobírání kratší než 10 let, vyplácených z pojištění pro případ dožití, z pojištění pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti nebo z pojištění důchodu,
- l) plnění poskytovaná ozbrojenými silami žákům škol, kteří nejsou vojáky v činné službě³⁾, vojákům v záloze povoláním k výkonu vojenské činné služby s výjimkou služného a zvláštního příplatku podle zvláštních právních předpisů^{3a)},
- m) kázeňské odměny poskytované příslušníkům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾,
- n) výsluhové náležitosti a služební příspěvek na bydlení u vojáků z povolání a výsluhové nároky u příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾,
- o) plnění poskytované v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby podle zákona upravujícího dobrovolnickou službu,
- p) plnění z vyživovací povinnosti,
- q) příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci s výjimkou příjmu z úplatného převodu cenného papíru, přesahuje-li doba mezi jeho nabytím a úplatným převodem dobu 5 let; doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu se zkracuje o dobu, po kterou byl poplatník členem této obchodní korporace před přeměnou obchodní korporace, nebo o dobu, po kterou byl tento podíl prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele, v případě, že jde o úplatný převod podílu nabytého děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě
- přímé nebo manželem; jsou-li splněny podmínky uvedené v § 23b nebo 23c, doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu se nepřerušuje při výměně podílů nebo přeměně obchodní korporace; v případě rozdělení podílu v souvislosti s jeho úplatným převodem se doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu v obchodní korporaci u téhož poplatníka nepřerušuje, je-li rozdělením zachována celková výše podílu; osvobození se nevztahuje na
1. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci, pokud byl pořízen z obchodního majetku poplatníka, a to do 5 let po ukončení jeho činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
 2. příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci v době do 5 let od jeho nabytí, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od jeho nabytí,
 3. příjem z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci pořízeného z poplatníkova obchodního majetku, pokud příjem z tohoto úplatného převodu plyne v době do 5 let od ukončení činnosti poplatníka, ze které mu plyne příjem ze samostatné činnosti, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od nabytí tohoto podílu nebo od ukončení této činnosti,
 4. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci odpovídající zvýšení nabývací ceny podílu člena nepeněžitým plněním ve prospěch vlastního kapitálu obchodní korporace nebo nabytím podílu od jiného člena, pokud k úplatnému převodu došlo do 5 let od plnění nebo nabytí podílu,
- r) dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, kraje, státního fondu, Národního fondu, regionální rady regionu soudržnosti, podpora z Vinařského fondu, z přiděleného grantu nebo příspěvek ze státního rozpočtu, který je výdajem státního rozpočtu podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla anebo dotace, grant a příspěvek z prostředků Evropské unie, na pořízení hmotného majetku, na jeho technické zhodnocení nebo na odstranění následků živelní pohromy, s výjimkou dotace a příspěvku, které jsou účtovány do příjmů nebo výnosů podle zákona upravujícího účetnictví,
- s) příjem získaný formou nabytí vlastnictví k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, jako náhrady za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, náhrada (odstupné) za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, vyplacená uživateli této jednotky nebo bytu za podmínky, že poplatník náhradu (odstupné) použije na obstarání vlastní bytové potřeby, a příjem z úplatného převodu práv a povinností spojených s členstvím v družstvu, pokud v souvislosti s tímto převodem bude zrušena nájemní smlouva k bytu, použije-li poplatník získané prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby;
- t) příjmy z úplatného převodu cenných papírů pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč, a příjem z podílů připadajících na podílové listy při zrušení podílového fondu, pokud výše tohoto příjmu nepřesáhne 100 000 Kč; osvobození se nevztahuje na příjmy z kapitálového majetku a na příjmy z úplatného převodu cenných papírů nebo z podílů připadajících na podílové listy při zrušení podílového fondu, které jsou nebo byly zahrnuty do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; jedná-li se o kmenový list, činí doba 5 let,
- u) příjem z úplatného převodu cenného papíru, přesáhne-li doba mezi nabytím a úplatným převodem tohoto cenného papíru při jeho úplatném převodu dobu 3 let, a dále příjem z podílu připadající na podílový list při zrušení podílového fondu, přesáhne-li doba mezi nabytím podílového listu a dnem vyplacení podílu dobu 3 let; doba 3 let se zkracuje o dobu, po kterou byl tento cenný papír nebo podíl připadající na podílový list při zrušení podílového fondu ve vlastnictví zůstavitele, v případě, že jde o úplatný převod cenného papíru nebo podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu nabytého děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem; doba 3 let mezi nabytím a úplatným převodem cenného papíru u téhož poplatníka se nepřerušuje při sloučení nebo splynutí podílových fondů nebo při přeměně uzavřeného podílového fondu na otevřený podílový fond; osvobození se nevztahuje na příjem z úplatného převodu cenného papíru, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, a na příjem z kapitálového majetku; osvobození se nevztahuje na příjem z po-

- dílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu, který byl nebo je zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; při výměně akcie emitentem za jinou akcií o celkové stejné jmenovité hodnotě se doba 3 let mezi nabytím a úplatným převodem cenného papíru u téhož poplatníka nepřerušuje; obdobně se postupuje i při výměně podílů, fúzi společností nebo rozdělení společností, jsou-li splněny podmínky uvedené v § 23b nebo § 23c; osvobození se nevztahuje na příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu cenného papíru, uskutečněného v době do 3 let od nabytí, a z budoucího úplatného převodu cenného papíru, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 3 letech od nabytí nebo po 3 letech od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; obdobně se postupuje u příjmu plynoucího jako protiplnění menšinovému akcionáři v důsledku nuceného přechodu účastnických cenných papírů; jedná-li se o kmenový list, činí doba místo 3 let 5 let,
- v) příjem z nabytí vlastnického práva k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, je-li ve vlastnictví právnické osoby vzniklé za účelem, aby se stala vlastníkem domu s jednotkami, a fyzická osoba, která vlastnické právo k jednotce nabývá,
1. je nájemcem této jednotky,
 2. je členem této právnické osoby a
 3. podílela se nebo její právní předchůdce se podílel svým peněžním nebo nepeněžním plněním na pořízení domu s jednotkami,
- w) příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně, orgánem sociálního zabezpečení a příjmy z penále z přeplatků pojistného, které příslušná zdravotní pojišťovna vrátila po uplynutí lhůty stanovené pro rozhodnutí o přeplatku pojistného,
- x) výnos dluhopisu podle zákona upravujícího dluhopisy a příjem plynoucí z práva na splacení dluhopisu vydaných členským státem Evropské unie nebo státem tvořícím Evropský hospodářský prostor,
- y) příjmy nabyvatele jednotky přijaté v souvislosti se vzájemným vypořádáním prostředků z nájemného určených na financování oprav a údržby bytu, domu a jednotky podle zákona upravujícího převod jednotek některých bytových družstev,
- z) příjmy plynoucí ve formě povinného výtisku na základě zvláštního právního předpisu a ve formě autorské rozmnoženiny, v počtu obvyklém, přijaté v souvislosti s užitím předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským,
- za) příjem plynoucí jako náhrada za služebnost vzniklou ze zákona nebo rozhodnutím státního orgánu podle jiných právních předpisů a příjem plynoucí jako náhrada za vyvlastnění na základě jiných právních předpisů,
- zb) příjem z nabytí vlastnického práva k věci na základě jeho převodu nebo přechodu podle zákona upravujícího převody vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev, je-li nabyvatelem oprávněný člen družstva,
- zc) příjem z nabytí vlastnického práva k rodinnému domu nebo jednotce, která zahrnuje družstevní byt nebo družstevní nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a nezahrnuje jiný nebytový prostor, je-li nabyvatelem fyzická osoba, která je členem bytového družstva, který je nájemcem tohoto rodinného domu nebo jednotky ve vlastnictví družstva a který se sám nebo jeho právní předchůdce podílel na jeho pořízení členským vkladem,
- zd) příjem plynoucí z doplatku na dorovnání při přeměně obchodní společnosti nebo výměně podílů obchodní společnosti, na který vznikl společníkovi nárok v souladu se zákonem upravujícím přeměny obchodních společností a družstev, vztahuje-li se k
1. akcií, u níž doba mezi nabytím a rozhodným dnem přeměny obchodní společnosti nebo výměny podílů obchodní společnosti přesáhla dobu 3 let; osvobození se nevztahuje k akcií, která je nebo byla zahrnuta do obchodního majetku, a to po dobu 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
 2. podílů na obchodní společnosti, u něhož doba mezi nabytím a rozhodným dnem přeměny obchodní společnosti nebo výměny podílů obchodní společnosti přesáhla dobu 5 let; osvobození se nevztahuje k podílů, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to po dobu 5 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
- ze) náhrada pobytových výloh nebo příspěvek na pobytové výlohy poskytované orgány Evropské unie zaměstnanci nebo národním expertovi vyslanému k působení do instituce Evropské unie,
- zf) příjem plynoucí ve formě daňového bonusu,
- zg) odměna, odchodné, starobní důchod, důchod, příspěvek, naturální plnění a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie poslanci nebo bývalému poslanci Evropského parlamentu, zvolenému na území České republiky, dále zaopatření a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie pozůstalému manželovi nebo manželce a nezaopatřeným dětem v případě úmrtí poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky,
- zh) výnos dluhopisu podle zákona upravujícího dluhopisy a příjem plynoucí z práva na splacení dluhopisu vydaných v zahraničí poplatníkem se sídlem v České republice, pokud plynou daňovému nerezidentovi, který není kapitálově spojenou osobou s emitentem dluhopisu, ani s ním nevytvořil právní vztah převážně za účelem snížení základu daně nebo zvýšení daňové ztráty,
- zi) příjmy podle § 4a.
- (2) Doba mezi nabytím a prodejem podle odstavce 1 písm. a) nebo b) se nepřerušuje, pokud v době mezi nabytím a prodejem došlo k
 - a) vypořádání mezi spoluvlastníky nemovité věci rozdělením podle velikosti jejich podílů,
 - b) tomu, že v domě vznikly jednotky,
 - c) vypořádání společného jmění manželů nebo
 - d) rozdělení pozemku.
 - (3) Zrušen.
 - (4) Obchodním majetkem poplatníka daně z příjmů fyzických osob se pro účely daní z příjmů rozumí část majetku poplatníka, o které bylo nebo je účtováno anebo je nebo byla uvedena v daňové evidenci. Dnem vyřazení určité složky majetku z obchodního majetku poplatníka se rozumí den, kdy poplatník o této složce majetku naposledy účtoval nebo ji naposledy uváděl v daňové evidenci.

§ 4a

Osvobození bezúplatných příjmů

Od daně z příjmů fyzických osob se osvobozuje bezúplatný příjem

- a) z nabytí dědictví nebo odkazu,
- b) obmyšleného z majetku, který
 1. byl do svěřenského fondu vyčleněn pořízením pro případ smrti nebo
 2. zvýšil majetek svěřenského fondu pořízením pro případ smrti,
- c) z nabytí vlastnického práva k movité věci, pokud je zaručena vzájemnost a osoba, od níž se věc nabývá, je
 1. zástupcem cizího státu pověřeným v České republice,
 2. příslušníkem jeho rodiny žijícím s ním ve společně hospodařící domácnosti,
 3. jinou osobou, jíž příslušely diplomatické výsady a imunity a která nebyla občanem České republiky,
- d) z nabytí vlastnického práva k pozemku nebo ze zřízení věcného břemene, pokud k těmto příjmům došlo na základě rozhodnutí pozemkového úřadu o pozemkových úpravách,
- e) z nabytí vlastnického práva k pozemku nebo podílu na pozemku podle zákona upravujícího majetek České republiky a její vystupování v právních vztazích, je-li organizační složka státu povinna je bezúplatně převést fyzické osobě,
- f) ze vzniku služebnosti bytu podle zákona upravujícího převody vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev,
- g) plynoucí ve formě daru přijatého v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, jako reklamního předmětu opatřeného jménem nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto daru, jehož cena nepřesahuje částku 500 Kč,
- h) příjem plynoucí z odpisu dluhu při reorganizaci nebo při oddlužení provedeném podle zákona upravujícího řešení úpadku,
- i) poplatníka s bydlištěm v členském státě Evropské unie nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor provozujícího zařízení pro péči o toulavá nebo opuštěná zvířata nebo pro péči o jedince ohrožených druhů živočichů, je-li bezúplatný příjem použit k provozu tohoto zařízení,
- j) poplatníka, který jej nejpozději do konce kalendářního roku následujícího po roce jeho přijetí prokazatelně použije na vzdělávání, pokud tento příjem není příjmem ze závislé činnosti, nebo na léčení, úhradu sociálních služeb nebo na zakoupení pomůcky pro zdravotně postižené, jakož i přímé poskytnutí takové pomůcky; nedojde-li ke splnění podmínek pro osvobození příjmu, je tento příjem příjmem podle § 10 v posledním zdaňovacím období, ve kterém mohly být podmínky pro osvobození splněny,

- k) na humanitární nebo charitativní účel nebo z veřejné sbírky,
- l) z nabytí majetku prokazatelně použitého na financování volební kampaně kandidáta na funkci prezidenta republiky podle zákona upravujícího volbu prezidenta republiky, který se zúčastní prvního kola volby,
- m) v podobě majetkového prospěchu vydlužitele při bezúročném zápůjčce, vypůjčitele při výpůjčce nebo výprosníka při výprose, pokud tyto příjmy nejsou příjmy ze závislé činnosti, a pokud
1. se jedná o příjmy od příbuzného v linii přímé, linii vedlejší, pokud jde o sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neteř, manžela, manžela dítěte, dítě manžela, rodiče manžela nebo manžela rodičů,
 2. se jedná o příjmy od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním bezúplatného příjmu ve společně hospodařící domácnosti a z tohoto důvodu pečoval o domácnost nebo byl na tuto osobu odkázán výživou,
 3. se jedná o příjmy obmyšleného z jeho majetku, který do svěřenského fondu vyčlenil nebo kterým zvýšil majetek tohoto fondu, nebo z majetku, který byl do svěřenského fondu vyčleněn nebo který zvýšil majetek tohoto fondu osobou uvedenou v bodě 1 nebo 2, nebo
 4. v úhrnu příjmy z těchto majetkových prospěchů od téhož poplatníka nepřesáhnou ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč,
- n) v podobě plnění poskytnutého pro provoz zoologické zahrady, jejíž provozovatel je držitelem platné licence podle zákona upravujícího zoologické zahrady,
- o) vlastníka jednotky v podobě úhrady nákladů na správu domu a pozemku
1. vlastníkem jiné jednotky v tomtéž domě, nebo
 2. osobou, která se stane vlastníkem vznikající jednotky v tomtéž domě,
- p) z nabytí spoluvlastnického podílu na nemovité věci od obce nebo od poplatníka, jehož je obec členem nebo zřizovatelem, pokud
1. na výstavbu této nemovité věci byla v období od roku 1995 do roku 2007 získána dotace ze státního rozpočtu prostřednictvím programu podporujícího výstavbu nájemních bytů a technické infrastruktury nebo ze Státního fondu rozvoje bydlení podle nařízení vlády č. 481/2000 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou dotace ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů, ve znění pozdějších předpisů, a
 2. převod této nemovité věci na jinou osobu byl po stanovenou dobu zakázán podmínkami poskytnutí dotace podle bodu 1 a jedná se o první převod po uplynutí této doby s tím, že tento převod slouží k tomu, aby tato nemovitá věc byla ve vlastnictví fyzické osoby.

§ 4b

Bytová potřeba

- (1) Bytovou potřebou se pro účely daní z příjmů rozumí
- a) výstavba bytového domu, rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a změna stavby,
 - b) úplatné nabytí pozemku
 1. za předpokladu, že na pozemku bude zahájena výstavba bytové potřeby podle písmene a) do 4 let od okamžiku nabytí pozemku, nebo
 2. v souvislosti s pořízením bytové potřeby uvedeně v písmenu c),
 - c) úplatné nabytí
 1. bytového domu,
 2. rodinného domu,
 3. rozestavěné stavby bytového domu nebo rodinného domu,
 4. jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
 - d) splacení vkladu právnické osobě jejím členem za účelem získání práva nájmu nebo jiného užívání bytu nebo rodinného domu,
 - e) údržba a změna stavby bytového domu, rodinného domu, bytu v nájmu nebo v užívání nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
 - f) vypořádání společného jmění manželů nebo vypořádání spoludědiců v případě, že předmětem vypořádání je úhrada podílu spojeného se získáním jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, rodinného domu nebo bytového domu,
 - g) úhrada za převod podílu v obchodní korporaci jejím členem uskutečněná v souvislosti s převodem práva nájmu nebo jiného užívání bytu,

- h) splacení úvěru nebo zápůjčky použitých poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v písmenech a) až g), pokud jsou splněny podmínky pro tyto bytové potřeby.

(2) Osvobození příjmu, které je podmíněné vynaložením z tohoto příjmu získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby, se použije, oznámí-li poplatník správci daně získání těchto prostředků do konce lhůty pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém k jejich získání došlo.

(3) Učiní-li poplatník správci daně oznámení podle odstavce 2, je podmínka pro osvobození příjmu spočívající v použití získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby splněna, pokud poplatník daně z příjmů fyzických osob

a) použije tyto prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby do konce zdaňovacího období bezprostředně následujícího po zdaňovacím období, ve kterém poplatník tyto prostředky získal, nebo

b) použil částku odpovídající získaným prostředkům na obstarání vlastní bytové potřeby před jejich získáním, nejdříve však ve zdaňovacím období bezprostředně předcházejícím zdaňovacímu období, ve kterém poplatník tyto prostředky získal.

(4) Nedojde-li ke splnění podmínky pro osvobození příjmu spočívající v použití získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby, je tento příjem příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období bezprostředně následujícím po zdaňovacím období, ve kterém poplatník prostředky získal.

(5) Nedojde-li v případě bytové potřeby uvedené v odstavci 1 písm. b) bodu 1 k zahájení výstavby, je tento příjem příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém marně uplynula lhůta pro zahájení výstavby; pozbyde-li poplatník pozemek před uplynutím lhůty pro zahájení výstavby, je tento příjem příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém poplatník tento pozemek pozbyl.

§ 5

Základ daně a daňová ztráta

(1) Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 není stanoveno jinak.

(2) U poplatníka, kterému plynou ve zdaňovacím období souběžně dva nebo více druhů příjmů uvedených v § 6 až 10, je základem daně součet dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů s použitím ustanovení odstavce 1.

(3) Pokud podle účetnictví, daňové evidence nebo podle záznamů o příjmech a výdajích přesáhnou výdaje příjmy uvedené v § 7 a 9, je rozdíl ztrátou. O ztrátu upravenou podle § 23 (dále jen „daňová ztráta“) se sníží úhrn dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až 10 s použitím ustanovení odstavce 1.

(4) Příjmy ze závislé činnosti vyplacené poplatníkovi nebo obdržené poplatníkem nejdéle do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosaženy, se považují za příjmy vyplacené nebo obdržené v tomto zdaňovacím období. Příjmy vyplacené nebo obdržené po 31. dni po skončení zdaňovacího období jsou příjmem zdaňovacího období, ve kterém byly vyplaceny nebo obdrženy a zálohy sražené z těchto příjmů plátcem daně se započítají u poplatníka na daňovou povinnost až v tom zdaňovacím období, ve kterém budou vyplaceny nebo obdrženy. Obdobně se postupuje při stanovení základu daně a při evidenci příjmů ze závislé činnosti.

(5) Do základu daně se nezahrnují příjmy osvobozené od daně a příjmy, pro které je dále stanoveno, že se z nich daň vybírá zvláštní sazbou daně podle § 36 ze samostatného základu daně, pokud § 36 odst. 6 nebo 7 nestanoví jinak. Do základu daně se nezahrnují příjmy zahrnuté do samostatného základu daně zdaňovaného sazbou daně podle § 16a.

(6) O příjem zahrnutý do základu daně (díličního základu daně) v předchozích zdaňovacích obdobích, který byl vrácen, se sníží příjmy (výnosy) a nebo se zvýší výdaje (náklady) ve zdaňovacím období, ve kterém k jeho vrácení došlo, za předpokladu, že pro jeho vrácení existuje právní důvod a vrácení příjmů není zachyceno v účetnictví nebo v daňové evidenci poplatníka při zjištění základu daně (díličního základu daně) podle § 7 a 9. Obdobným způsobem se postupuje v případě výdajů (nákladů) uplatněných jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, při nedodržení stanovených podmínek pro jejich uplatnění jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Jedná-li se o částky uplatněné jako výdaj (náklad) v předchozích zdaňovacích obdobích, u kterých existuje právní důvod k jejich vrácení příjemcem, zvyšuje se o tyto částky příjmy (výnosy) nebo se sníží výdaje (náklady) nebo základ pro výpočet zálohy u příjmů ze závislé činnosti nebo funkčních požitků ve zdaňovacím období, kdy odpadl právní důvod k jejich uplatnění za před-

pokladu, že vrácení nebylo zachyceno v účetnictví nebo v daňové evidenci poplatníka při zjišťování základu daně (díličího základu daně) podle § 7 a 9. O příjem ze závislé činnosti zahrnutý v předchozích zdaňovacích obdobích do díličího základu daně (základu pro výpočet zálohy na daň), k jehož vrácení existuje právní důvod, lze snížit u poplatníka příjem ze závislé činnosti v kalendářním měsíci, popř. v následujících kalendářních měsících ve zdaňovacím období, ve kterém k jeho vrácení došlo. Příjem za daný kalendářní měsíc však může být snížen pouze do výše, ve které byl poplatníkovi zúčtován.

(7) U poplatníka s příjmy podle § 7 a 9 se přihlédne i k zásobám pořízeným v kalendářním roce předcházejícím roku, v němž zahájil činnost. Totéž platí obdobně i pro jiné nezbytně vynaložené výdaje spojené se zahájením činnosti.

(8) Při přechodu z vedení účetnictví na daňovou evidenci se postupuje podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu. Při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví se postupuje podle přílohy č. 3 k tomuto zákonu.

(9) Pro poplatníky uvedené v § 2 se hodnotou pohledávky rozumí jmenovitá hodnota nebo pořizovací cena u pohledávky nabyté postoupením a u pohledávky nabyté bezúplatně cena určená ke dni jejího nabytí podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)}. U poplatníků, kteří jsou plátcí daně z přidané hodnoty nebo jimi byli v době vzniku pohledávky, se jmenovitá hodnota pohledávky snižuje o výši daně z přidané hodnoty, pokud byla splněna vlastní daňová povinnost na výstupu.

(10) Rozdíl mezi příjmy a výdaji se zvyšuje o

- a) výši dluhu, kromě prominuté daně, poplatku nebo jiného obdobného peněžitého plnění, dluhu ze smluvní pokuty, úroku z prodlení a jiných obdobných sankcí, který zanikl jinak než
 1. splněním,
 2. započtením,
 3. splnutím práva s povinností u jedné osoby,
 4. narovnáním,
 5. dohodou, kterou se dosavadní dluh nahrazuje dluhem novým stejné hodnoty,
- b) hodnotu záloh, které jsou výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů, uhrazených poplatníkem s příjmy podle § 7, který nevede účetnictví a výdaje uplatňuje podle § 24, poplatníkovi, který je spojenou osobou (§ 23), který vede účetnictví, s výjimkou záloh z titulu úplaty u finančního leasingu, nedošlo-li k vyúčtování celkového dluhu v tom zdaňovacím období, ve kterém byly zálohy uhrazeny,
- c) příjem plynoucí poplatníkovi, který vede daňovou evidenci, ze směnky, kterou je hrazena pohledávka, jedná-li se o příjem, který je předmětem daně podle § 3,
- d) částku ve výši rozdílu mezi dosavadním dluhem a dluhem novým nižší hodnoty vzniklou na základě dohody, kterou se dosavadní dluh nahrazuje dluhem novým.

(11) Rozdíl mezi příjmy a výdaji se snižuje o hodnotu záloh uhrazených poplatníkem s příjmy podle § 7, který nevede účetnictví a výdaje uplatňuje podle § 24, poplatníkovi, který je spojenou osobou (§ 23), který vede účetnictví, s výjimkou záloh z titulu úplaty u finančního leasingu, o které se zvýšil základ daně podle odstavce 10, ve zdaňovacím období, ve kterém byl vyúčtován celkový dluh.

§ 6

Příjmy ze závislé činnosti

(1) Příjmy ze závislé činnosti jsou

- a) plnění v podobě
 1. příjmu ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce,
 2. funkčního požitku,
- b) příjmy za práci
 1. člena družstva,
 2. společníka společnosti s ručením omezeným,
 3. komanditisty komanditní společnosti,
- c) odměny
 1. člena orgánu právnické osoby,
 2. likvidátora,
- d) příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem činnosti, ze které plynou příjmy podle písmen a) až c), bez ohledu na to, zda plynou od plátce, u kterého poplatník vykonává činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, nebo od plátce, u kterého poplatník tuto činnost nevykonává.

(2) Poplatník s příjmy ze závislé činnosti je dále označen jako „zaměstnanec“, plátce příjmu jako „zaměstnavatel“. Zaměstnavatelem je

i poplatník uvedený v § 2 odst. 2 nebo v § 17 odst. 3, u kterého zaměstnanci vykonávají práci podle jeho příkazů, i když příjmy za tuto práci jsou na základě smluvního vztahu vypláceny prostřednictvím osoby se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí. Z hlediska dalších ustanovení zákona se takto vyplácený příjem považuje za příjem vyplácený poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 2 nebo v § 17 odst. 3. V případě, že v úhradách zaměstnavatele osobě se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí s výjimkou osoby se sídlem nebo bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, která má na území České republiky organizační složku, jejímž předmětem činnosti je zprostředkování zaměstnání na základě povolení podle zákona upravujícího zaměstnanost, je obsažena i částka za zprostředkování, považuje se za příjem zaměstnance nejméně 60 % z celkové úhrady.

(3) Příjmy podle odstavce 1 se rozumějí příjmy pravidelné nebo jednorázové bez ohledu na to, zda je na ně právní nárok či nikoli, zda je od zaměstnavatele dostává zaměstnanec nebo jiná osoba a zda jsou vypláceny nebo připisovány k dobru anebo spočívají v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance nebo v jeho prospěch. Příjmem zaměstnance se rozumí i plnění podle odstavce 9 písm. e) a g), **plnění ve formě podle odstavce 9 písm. d) a jiné plnění na sociální podmínky nebo péči o zdraví vyplývající z kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu zaměstnavatele nebo pracovního nebo jiných smlouvy poskytnutá zaměstnavatelem pro rodinného příslušníka zaměstnance.** Příjmem se rozumí rovněž částka, o kterou je úhrada zaměstnance zaměstnavateli za poskytnuté plnění nižší, než je cena

- a) určená podle zákona upravujícího oceňování majetku nebo cena, kterou účtuje jiným osobám,
- b) stanovená podle odstavce 6 v případě poskytnutí motorového vozidla k používání pro služební i soukromé účely.

(4) Příjmy zúčtované nebo vyplácené plátcem daně jsou samostatným základem daně pro zdanění daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, pokud zaměstnanec u tohoto plátce daně neucinil prohlášení k daní podle § 38k odst. 4, 5 nebo 7 anebo nevyužije-li postup podle § 36 odst. 6 nebo 7 a jedná-li se o příjmy podle odstavce 1

- a) plynoucí na základě dohody o provedení práce, jejichž úhrnná výše u téhož plátce daně nepřesáhne za kalendářní měsíc částku **rozhodnou pro účast zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce na nemocenském pojištění, která je stanovena pro zaměstnání vykonávaná na základě těchto dohod u téhož zaměstnavatele,** nebo
- b) v úhrnné výši nepřesahující u téhož plátce daně za kalendářní měsíc částku rozhodnou pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění.

(5) Plynou-li příjmy uvedené v odstavci 4 ze zdrojů v zahraničí, jsou základem daně (díličím základem daně) podle § 5 odst. 2.

(6) **Poskytuje-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně silniční motorové vozidlo k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši určeného procenta vstupní ceny tohoto vozidla za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla. Jde-li o silniční motorové vozidlo najaté nebo pořízené na finanční leasing, vychází se ze vstupní ceny tohoto vozidla u původního vlastníka, a to i v případě, že dojde k následné koupi vozidla. Pokud ve vstupní ceně není zahrnuta daň z přidané hodnoty, pro účely tohoto ustanovení se o tuto daň zvýší. Je-li částka, která se posuzuje jako příjem zaměstnance za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí silničního motorového vozidla, nižší než 1 000 Kč, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 000 Kč. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně v průběhu kalendářního měsíce postupně za sebou více silničních motorových vozidel k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši určeného procenta z nejvyšší vstupní ceny silničního motorového vozidla. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně pro služební i soukromé účely v průběhu kalendářního měsíce více silničních motorových vozidel současně, považuje se za příjem zaměstnance úhrn částek odpovídajících výši určeného procenta vstupní ceny každého současně poskytnutého vozidla. Určeným procentem se pro účely tohoto ustanovení rozumí**

- a) 0,25 %, jedná-li se o bezemisní vozidlo,
- b) 0,5 %, jedná-li se o nízkoemisní vozidlo,
- c) 1 %, jedná-li se o silniční motorové vozidlo, které není nízkoemisním ani bezemisním vozidlem.

(7) Za příjmy ze závislé činnosti se nepovažují a předmětem daně, kromě příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 odst. 4 dále nejsou

- a) náhrady cestovních výdajů poskytované v souvislosti s výkonem činnosti, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, do výše stanovené nebo umožněné zvláštním právním předpisem⁵⁾ pro zaměstnance

odměňovaného platem, jakož i hodnota bezplatného stravování poskytovaná zaměstnavatelem na pracovních cestách; jiné a vyšší náhrady, než stanoví tento zvláštní právní předpis, jsou zdanitelným příjmem podle odstavce 1,

- b) hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů poskytovaných v rozsahu stanoveném zvláštním předpisem, včetně nákladů na udržování osobních ochranných a pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, jakož i hodnota poskytovaných stejnojmenných, včetně příspěvků na jejich udržování, dále hodnota pracovního oblečení, určeného zaměstnavatelem pro výkon zaměstnání, včetně příspěvku na jeho udržování,
- c) částky přijaté zaměstnancem zálohově od zaměstnavatele, aby je jeho jménem vydal nebo částky, kterými zaměstnavatel hradí zaměstnanci prokázané výdaje, které za zaměstnavatele vynaložil ze svého tak, jako by je vynaložil přímo zaměstnavatel,
- d) náhrady za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce poskytované zaměstnanci podle zákoníku práce,
- e) plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek pro výkon práce; je-li plnění poskytováno v podobě paušální částky na náhradu nákladů spojených s výkonem práce z jiného místa dohodnutého se zaměstnavatelem, než je pracoviště zaměstnavatele, nepovažuje se za příjem a není předmětem daně do výše paušální částky, kterou lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem.

(8) Hradí-li zaměstnavatel zaměstnanci výdaje (náhrady) podle odstavce 7 písm. b) až d) paušální částkou, považují se tyto výdaje za prokázané do výše paušálu stanoveného zvláštními předpisy nebo paušálu uvedeného v kolektivní smlouvě, ve vnitřním předpise zaměstnavatele, v pracovní nebo jiné smlouvě za předpokladu, že výše paušálu byla zaměstnavatelem prokazatelně stanovena na základě kalkulace skutečných výdajů. Stejným způsobem postupuje zaměstnavatel při stanovení paušálu v případech, kdy dojde ke změně podmínek, za nichž byl paušál stanoven. Je-li o paušál za použití vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce zaměstnance, které by jinak byly odepisovány, uzná se jen do výše, v jaké by zaměstnavatel uplatňoval odpisy srovnatelného hmotného majetku při rovnoměrném odepisování v dalších letech odepisování.

(9) Od daně jsou, kromě příjmů uvedených v § 4, dále osvobozeny

- a) nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na odborný rozvoj zaměstnanců související s předmětem činnosti zaměstnavatele nebo nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na rekvalifikaci zaměstnanců podle jiného právního předpisu upravujícího zaměstnanost³³⁾; toto osvobození se nevztahuje na příjmy plynoucí zaměstnancům v této souvislosti jako mzda, plat, odměna nebo jako náhrada za ušlý příjem, jakož i na další peněžní plnění poskytovaná v této souvislosti zaměstnancům,
- b) **příjem zaměstnance ve formě příspěvku na stravování poskytnutého zaměstnavatelem za jednu směnu podle jiného právního předpisu, pokud během této směny zaměstnanec vykonával práci alespoň 3 hodiny a nevznikl mu během této směny nárok na stravné v rámci cestovních náhrad podle jiného právního předpisu, a to v úhrnu do výše 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin, a v úhrnu do výše 70 % této hranice, je-li příspěvek poskytnut jako další příspěvek v rámci stejné směny, pokud její délka v úhrnu s přestávkou v práci povinně poskytovanou zaměstnavatelem podle jiného právního předpisu je delší než 11 hodin; v případě zaměstnance vykonávajícího činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, jejíž výkon není rozvržen na směny podle jiného právního předpisu, je příjem ve formě příspěvku na stravování poskytnutého zaměstnavatelem od daně osvobozen, pokud během kalendářního dne zaměstnanec vykonával práci alespoň 3 hodiny a nevznikl mu během tohoto dne nárok na stravné v rámci cestovních náhrad podle jiného právního předpisu ani na stravné v rámci cestovních náhrad na základě smlouvy, a to v úhrnu do výše 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin, a v úhrnu do výše 70 % této hranice, je-li příspěvek poskytnut jako další příspěvek v rámci stejného kalendářního dne, pokud během tohoto dne zaměstnanec vykonával práci alespoň 11 hodin; příspěvkem na stravování se pro účely daní z příjmů rozumí**
 1. stravování poskytované jako nepeněžní plnění ke spotřebě na pracovišti zaměstnance nebo v rámci stravování zajišťo-

vaného prostřednictvím jiného subjektu než zaměstnavatele a

2. **peněžní příspěvek na stravování,**
- c) hodnota nealkoholických nápojů poskytovaných jako nepeněžní plnění ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti,
 - d) nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci nebo jeho rodinnému příslušníkovi z fondu kulturních a sociálních potřeb, ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, **v úhrnu do výše poloviny průměrné mzdy za zdaňovací období** ve formě
 1. pořízení zboží nebo služeb zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení, pořízení zdravotnických prostředků na lékařský předpis, použití vzdělávacích nebo rekreačních zařízení **nebo poskytnutí rekreace nebo zájezdu,**
 2. použití zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona, knihovny zaměstnavatele, tělovýchovných a sportovních zařízení,
 3. příspěvku na kulturní nebo sportovní akce,
 4. příspěvku na tištěné knihy, včetně obrázkových knih pro děti, mimo knih, ve kterých reklama přesahuje 50 % plochy,
 - e) zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě bezplatných nebo zlevněných jízdenek,
 - f) příjmy ze závislé činnosti vykonávané na území České republiky, plynoucí poplatníkům daně z příjmů fyzických osob, kteří jsou daňovými nerezidenty, od zaměstnavatelů se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, pokud časové období související s výkonem této činnosti nepřesáhne 183 dnů v jakémkoliv období 12 měsíců po sobě jdoucích, a to s výjimkou příjmů z
 1. osobně a veřejně vykonávané činnosti umělce, sportovce, artisty nebo spoluúčinkující osoby a
 2. činnosti vykonávané ve stálé provozovně,
 - g) **příjmy plynoucí z účasti zaměstnance nebo jeho rodinného příslušníka na sportovní nebo kulturní akci pořádané zaměstnavatelem pro omezený okruh účastníků, pokud vzhledem k její povaze je pořádání takové akce zaměstnavateli obvyklé a její forma a rozsah jsou přiměřené,**
 - h) peněžní plnění za výstrojní a proviantní náležitosti poskytované příslušníkům ozbrojených sil a naturální náležitosti poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů,³⁾ zvláštní požitky poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle zvláštního právního předpisu a náhrada majetkové újmy podle zvláštního právního předpisu.
 - ch) náhrady za ztrátu na služebním příjmu poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle právních předpisů účinných do 31. prosince 2005,
 - i) hodnota přechodného ubytování, nejde-li o ubytování při pracovní cestě, poskytovaná jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce, pokud obec přechodného ubytování není shodná s obcí, kde má zaměstnanec bydliště, a to maximálně do výše 3 500 Kč měsíčně,
 - j) náhrada za ztrátu na důchodu přiznaná podle zákoníku práce za dobu před 1. lednem 1989 a vyplácená po 31. prosinci 1992,
 - k) příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy,
 - l) zvláštní příplatek nebo příplatek za službu v zahraničí poskytovaný podle zvláštních právních předpisů vojákům a příslušníkům bezpečnostních sborů^{6c)} vyslaným v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních bezpečnostních sborů mimo území České republiky po dobu působení v zahraničí,
 - m) **příjem v podobě příspěvku uhrazeného zaměstnavatelem na daňově podporované produkty pořízení na stáří jeho zaměstnance nebo na daňově podporované pojištění dlouhodobé péče, jehož pojistníkem je jeho zaměstnanec, do úhrnné výše 50 000 Kč ročně,**
 - n) **naturální plnění poskytované podle zvláštních právních předpisů^{6g)} představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům a bývalému prezidentu republiky podle zákona upravujícího zabezpečení prezidenta republiky po skončení funkce,**

- o) náhrada prokázaných výdajů poskytovaná podle zvláštních právních předpisů⁶⁹⁾ představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům, jde-li o
1. výdaje na leteckou dopravu při tuzemských cestách spojených s výkonem funkce (dále jen „tuzemská cesta“),
 2. výdaje na dopravu při zahraničních cestách spojených s výkonem funkce (dále jen „zahraniční cesta“),
 3. výdaje na stravování při tuzemských cestách,
 4. výdaje na stravování a některé další výdaje při zahraničních cestách,
 5. výdaje na ubytování při tuzemských cestách,
 6. výdaje na ubytování při zahraničních cestách,
 7. výdaje na přechodné ubytování v místě sídla orgánu, v němž vykonává funkci,
 8. výdaje na odborné a administrativní práce,
 9. výdaje na činnost průvodce nebo osobního asistenta,
 10. výdaje na dopravu veřejnými hromadnými dopravními prostředky soudci při tuzemských cestách,
- p) příjem získaný ve formě náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu nebo snížené odměny za dobu dočasně pracovní neschopnosti nebo karantény podle zvláštních právních předpisů, do výše minimálního nároku určeného zvláštním právním předpisem upravujícím pracovní právní vztahy^{47b)},
- q) částky vynaložené zaměstnavatelem na úhradu výdajů spojených s výplatou mzdy a se srážkami ze mzdy zaměstnanci, s placením příspěvku na pojistné (připojištění) ve prospěch zaměstnance, jakož i částky vynaložené zaměstnavatelem na úhradu výdajů spojených s poskytováním nepeněžitého plnění zaměstnanci,
- r) příjem od téhož zaměstnavatele plynoucí zaměstnanci v podobě majetkového prospěchu při bezúročné zápůjčce až do úhrnné výše jistin 300 000 Kč z těchto zápůjček; majetkový prospěch z bezúročných zápůjček přesahujících výši jistin 300 000 Kč vypočtený za jednotlivé kalendářní měsíce se oceňuje podle odstavce 3 a zahrnuje do základu daně alespoň jednou za zdaňovací období, a to nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc prosinec,
- s) zvláštní odměna za výkon funkce člena okrskové volební komise a člena zvláštní okrskové volební komise.
- (10) Funkčními požitky jsou
- a) funkční platy a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce, jejichž výše se stanoví podle zákona upravujícího platy a další náležitosti spojené s výkonem funkce představitelů státní moci, některých státních orgánů a soudců¹³⁸⁾ **a zákona upravujícího zabezpečení prezidenta republiky po skončení funkce,**
- b) odměny za výkon funkce a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce v
1. orgánech obcí a jiných orgánech územní samosprávy,
 2. státních orgánech,
 3. spolcích a zájmových sdruženích,
 4. odborových organizacích,
 5. komorách,
 6. jiných orgánech a institucích.
- (11) Za funkční požitky se nepovažují a předmětem daně nejsou náhrady výdajů poskytované v souvislosti s výkonem funkce, na které vzniká nárok podle zvláštních předpisů, s výjimkou náhrady ušlého příjmu.
- (12) Základem daně (dílním základem daně) jsou příjmy ze závislé činnosti.
- (13) Jedná-li se o příjem plynoucí ze zdrojů v zahraničí, základem daně poplatníka daně z příjmů fyzických osob, který je daňovým rezidentem České republiky, je příjem ze závislé činnosti vykonávané ve státě, s nímž nemá Česká republika uzavřenu mezinárodní smlouvu upravující zamezení dvojímu zdanění všech druhů příjmů, která je prováděna, snížený o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí. Je-li činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, vykonávaná ve státě, s nímž má Česká republika uzavřenu mezinárodní smlouvu upravující zamezení dvojímu zdanění všech druhů příjmů, která je prováděna, základem daně poplatníka daně z příjmů fyzických osob, který je daňovým rezidentem České republiky, je příjem ze závislé činnosti vykonávané v tomto státě; tento příjem lze snížit o daň zaplacenou z tohoto příjmu ve státě, s nímž má Česká republika uzavřenu mezinárodní smlouvu upravující zamezení dvojímu zdanění všech druhů příjmů, která je prováděna, a to pouze v rozsahu, ve kterém ji nebylo možno započíst na daňovou povinnost v tuzemsku podle § 38f v bezprostředně předchozím zdaňovacím období. Přitom se musí jednat o nezapočtenou daň z příjmů, které se zahrnují do základu daně. Příjem ze závislé činnosti plynoucí ze zdrojů v zahraničí nelze snížit o daň zaplacenou v zahraničí v rozsahu, ve kterém přesahuje

výši uvedenou v mezinárodní smlouvě nebo v právním předpisu jiného státu.

(14) Příjem zaměstnance podle odstavce 3 věty třetí se v případě nabytí podílu v obchodní korporaci, která je zaměstnavatelem, u něhož vykonává činnost, ze které mu plynou příjmy podle odstavce 1 písm. a) až c), nebo nabytí podílu v obchodní korporaci, která je mateřskou nebo dceřinou společností nebo kapitálově spojenou osobou tohoto zaměstnavatele, nebo opce na nabytí tohoto podílu považuje za zúčtováný příjem v kalendářním měsíci nebo za příjem ve zdaňovacím období, ve kterých nastane první z okamžiků, kterými jsou

- a) okamžik, ke kterému zaměstnanec přestane vykonávat činnost, ze které mu plynou příjmy podle odstavce 1 písm. a) až c) u tohoto zaměstnavatele, jeho mateřské nebo dceřiné společnosti nebo kapitálově spojené osoby nebo u jeho právního nástupce,
- b) okamžik vstupu tohoto zaměstnavatele do likvidace,
- c) okamžik, ke kterému tento zaměstnavatel nebo zaměstnanec přestanou být daňovými rezidenty České republiky,
- d) okamžik převodu nebo přechodu tohoto podílu nebo této opce,
- e) okamžik uplatnění opce,
- f) okamžik výměny podílu, při které se mění celková jmenovitá hodnota podílů zaměstnance,
- g) okamžik uplynutí 10 let ode dne nabytí podílu nebo opce.

(15) Příjem podle odstavce 14 lze snížit o kladný rozdíl mezi hodnotou podílu v obchodní korporaci, která je zaměstnavatelem, u něhož poplatník vykonává činnost, ze které mu plynou příjmy podle odstavce 1 písm. a) až c), podílu v obchodní korporaci, která je mateřskou nebo dceřinou společností nebo kapitálově spojenou osobou tohoto zaměstnavatele, nebo hodnotou opce na nabytí tohoto podílu určenou podle zákona upravujícího oceňování majetku k okamžiku nabytí tohoto podílu nebo opce a hodnotou tohoto podílu nebo opce určenou podle zákona upravujícího oceňování majetku k prvnímu z okamžiků podle odstavce 14 písm. a) až g) zvýšenou o úhrn příjmů z podílu na zisku, vypořádacího podílu, vrácení emisního ážia, vrácení příplatku mimo základní kapitál a z plnění obdobných těchto plněním vyplacených na základě tohoto podílu snížených o daň z těchto příjmů.

(16) Poplatník oznámí plátcům daně okamžik podle odstavce 14 písm. d) do posledního dne kalendářního měsíce, ve kterém tento okamžik nastal.

§ 7

Příjmy ze samostatné činnosti

(1) Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je

- a) příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- b) příjem ze živnostenského podnikání,
- c) příjem z jiného podnikání neuvedeného v písmenech a) a b), ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění,
- d) podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.

(2) Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je dále

- a) příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
- b) příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- c) příjem z výkonu nezávislého povolání.

(3) Základem daně (dílním základem daně) jsou příjmy uvedené v odstavcích 1 a 2 s výjimkou uvedenou v odstavci 6. Tyto příjmy se snižují o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení s výjimkou příjmů uvedených v odstavci 1 písm. d). Pro zjištění základu daně (dílního základu daně) se použijí ustanovení § 23 až 33.

(4) U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti, je součástí základu daně (dílního základu daně) poměrná část základu daně nebo daňové ztráty veřejné obchodní společnosti. Tento poměr odpovídá poměru, kterým se společník podílí na zisku veřejné obchodní společnosti.

(5) U poplatníka, který je komplementářem komanditní společnosti, je součástí základu daně (dílního základu daně) poměrná část základu daně nebo daňové ztráty komanditní společnosti. Tento poměr odpovídá poměru, kterým se komplementář podílí na zisku komanditní společnosti.

(6) Příjem autora za příspěvek do novin, časopisu, rozhlasu nebo televize plynoucí ze zdrojů na území České republiky je samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně za předpokladu, že úhrn těchto příjmů od téhož plátce daně nepřesáhne v kalendářním měsíci 10 000 Kč a jde o příjem uvedený v odstavci 2 písm. a).